

1919 január hó Nemzeti Párt
Debreczen, 1919. XXIII. ÉVF. 9. SZÁM. PÉNTEK, JANÁR 10.

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy óra 5 korona. Negyedévre 15 korona.
Félévre 30 korona. Egész évre 60 korona.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felölös szerkesztő és lapfőnöke:
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debreczen, Kossuth-utca 3. sz., I-ső emelet.
(Debreczeni Első Takarékpénztár-épület.)
Egyes szám ára 20 fillér.

A cseh csapatok Budapest előtt állanak.

Két héten belül a magyar fővárosban akarnak lenni. — A kassai polgármestert elmozdították.

Budapestről jelentik: Párkányánára tegnap este 6 órakor mintegy ezer főnyi reguláris cseh katonaság érkezett. A pályaudvarról azonnal utnak indultak Párkány községbe, amelyet megszállottak. A Párkányánát és Esztergomot összekötő híd a csehek birtokában van, Esztergomba azonban még nem mentek át. — Eddig semmiféle rendezés nem történt. A csehnek nem fosztogatnak, rendet tartanak. Magyar katonaság és csendőrség nincs a községben. A karhatalom már tegnap elmenekült.

Cseh csapatok Nagymaroson.

Budapestről jelentik: Ma hajnalban érkeztek a cseh csapatok a pestmegyei Szobra, délelőtt 11 órakor pedig bevonultak Nagymarosra.

40 kilométernyire Budapesttől.

Budapestről jelentik: Párkányánára, ahová tegnap bevonultak a csehok, gyorsvonaton mindössze egy órányira, légvonalban 40 kilométernyire van Budapesttől.

A csehok megszállják a rutén területet is.

Budapestről jelentik: Ma a rutén vidékek megbízottjai felkereste Budapestten Hodzsa Milán cseh követet, akinél interviuolt, hogy a csehok ne szálljanak meg rutén területeket. Hodzsa a rutén megbízott előtt így nyilatkozott:

— Csak nem képzeli, hogy pont önök fogják megkímélni, mikor két héten belül Budapestben lesznek csapataink?

Megerősítette ezt a szándékot a pozsonymegyei Diószegről érkezett földbíró, aki az ottani cseh parancsnoktól hallotta, hogy két hét múlva Budapestben lesznek a csehok.

Cseh uralom Kassán.

Kassáról jelentik: Néhány nap óta teljes rend és nyugalom van a városban. A közigazgatás magyar kézen maradt, a csehok csupán Blanár Béla polgármestert csapták el és helyére Muntjanszky Vladimír ügyvédjelöltet nevezték ki. A színházba való játszásra től társulatnak adtak engedélyt, mely hetenként két estét tart előadásra, míg a többi napokon a magyar színtársulat. Schöbl ezredes, a cseh megszálló csapatok parancsnoka nagyon előzékenyen viselkedik a magyarokkal szemben.

A hercegprímás elmenekült.

Esztergomból jelentik: A hercegprímás elmenekült Esztergomból. Előbb Dorogra ment, onnan pedig Budapestre utazott.

Balassagyarmat, Ipolyság és Vác felé.

Nagymarosról jelentik: A csehok Balassagyarmat, Ipolyság és Vác felé nyomulnak előre. Nyilvánvaló, hogy a Vác-szoba vonalat el akarják vágni Budapesttől.

Nagymarosra nem vonultak be a csehok, mint azt a csütörtök esti budapesti lapok jelentették.

Az egész Magyarországot megszállják

A románok a Tiszáig, a szerbek Székesfehérvárig, a csehok Vácig nyomulnak. —

Budapestről jelentik: A minisztertanács tegnap este foglalkozott a megszállások kérdésével.

Olyan hírek érkeztek a kormányhoz, hogy az entente az egész Magyarországot meg akarja szállni. E szerint a szerbek Székesfehérvárig, a románok a Tiszáig, a csehok pedig Vácig nyomulnak előre. Így teljesen körülvesszük a főváros, amely megszállatlan marad.

Ha ez a helyzet bekövetkezik, akkor Budapest nem fogja tudni magát élelmezni.

Az entente bizottság Budapestre érkezett.

Károlyi Mihály miniszterelnök beszéde.

Budapestről jelentik: Ma érkezett meg az entente megbízásából az a vegyes entente-küldöttség, mely azért jött Magyarországra, hogy az ország pénzügyi, közgazdasági, közlekedési és szénügyi viszonyait tanulmányozza. A bizottság fél 8-kor reggel érkezett meg a nyugati pályaudvarra, ahol dr. Balogh Ernő miniszterelnökségi és Drasche-Lázár Alfréd külügyi államtitkárok fogadták a fogadó bizottság élén. A bizottságot francia nyelven Balogh Ernő üdvözölte, aki tolmácsolta a kormány üdvözlését, kérte őket, hogy érezzék jól magukat Budapestben, majd rámutatott a sok szénvadászra, melyen a magyar nemzet keresztülment anyai harc után. A nemzet nyugodtan viseli sorsát és nem kíván egyebet, csak igazságot. A főváros tanácsa nevében Szlankovics Szilárd tanácsnok üdvözölte a vendégeket, a kiket az Astoria 10 szobájában helyeztek el.

Ma este negyed 6 órakor fogadta Károlyi Mihály miniszterelnök a dr. Taylor (északamerikai Unió) enklété alatt nála tisztelettel nemzetközi gazdasági bizottságot. Kérte, hogy alaposan tanulmányozzák a magyarországi állapotokat. Szükség van erre, mert közeleg a békekönferencia, ahol egyetlen reménységünk, hogy megértésre találjunk. A magyar nemzet tudatában van annak, hogy az elkövetett hibákért fizetni kell, de e díjnak nem szabad a nemzet erejét és igazságát felülmulni. Gazdasági helyzetünk most nyomászó, csaknem elviselhetetlen, mert a fegyverszüneti szerződést teljesítéssel nem tartotta be az entente, már pedig a magyar kormány abban a hiszemben írta alá a szerződést, hogy annak minden pontja érintetlen. Ha a magyar kormány tudta volna, hogy az entente a szerződést nem fogja betartani, nem írta volna alá. Magyarország ma elvan vágya világ-

tól, nincs szószólója. Kérte a bizottságot, hogy a statisztikai adatokat alaposan vizsgálja meg. Magyarországon későn áll be a változás, de teljesen volt. Elkövetkezett az Ausztriától való elszakadás is valamint a német politikai befolyástól való teljes emancipálás is. Társadalmi téren is nagy változás történt: az autokráciát a demokrácia váltotta fel. Legfontosabb azonban a nemzetiségi politika terén a változás, mert e téren teljesen elfogadtuk Wilson elveit. Teljesen elismertük a nemzetiségek jogait, de ugyanezt követeljük magyarságunk számára is. Magyarországi lakossága a nemzetiségi vidékeken erősen kevert és nem lehet seholy abszolút határokat vonni. A statisztika világosan bizonyítja ezt. Kéri, ellenőrizték az adatok valóságát. Sajnálja, hogy nem fogadhattuk lelkesen a nemzetközi bizottságot, mint azt szeretttük volna, mert minden magyar fájdalommal van eltelve és nem lehet elkeseredést várni tőle. Kérte végül a bizottság segítségét és igazságtételt való támogatását.

Károlyi beszéde mély benyomást tett a küldöttségre. Ezután a kormány többi tagjai és Hock János, a nemzeti tanács elnöke ismerkedtek meg a bizottság tagjaival, akik meglepően tájékozottak Magyarország gazdasági és politikai helyzetéről.

Ezután a bizottság tagjai a Duna-partjára mentek vacsorára, onnan az Astoria szállóba tértek vissza, hogy a mai tárgyalások anyagát feldolgozzák. Holnap Harner Ferenc fővárosi tanácsnok hivatalában fogják tanulmányozni a statisztikai adatokat.

Az entente-bizottság célja.

Budapest, jan. 9. Az entente gazdasági bizottsága azért jött Magyarországra, hogy a gazdasági helyzetet tanulmányozza, még pedig oly szempontból, hogy mire van szükségünk nekünk és miből van feleslegünk.

AZ ELŐZETES BÉKESZERZŐDÉS PONTJAI.

A jövő héten kezdődnek az előzetes megbeszélések.

Párisból jelentik: A jövő héten kezdődnek az előzetes megbeszélések a békeszerződés dolgában. Az előzetes békekonzferenciát január utolsó hetében nyitják meg. Az előzetes békeszerződés magában foglalja majd nagy vonásokban a végleges békeszerződés pontjait, amit körülbelül egy év után írnak alá Versaillesben. Körülbelül két hónapon belül az előzetes békeszerződést az entente hatalmak letárgyalják és amikor teljesen készen lesz, aláírás végett az ellenséges hatalmak megbízottjai elé terjesztik, akiket meghívnak Párisba. Az ellenséges hatalmaknak egy hónapi időt engednek arra, hogy kormányaikkal közöljék a békefeltételeket.

Az előzetes békeszerződésnek következő pontjai lesznek:

1. Az entente hozzájárulása a népszövetség eszméjéhez.
2. A Németország által fizetendő kárpót-lás összege és fizetésének módzatai.
3. A határok megállapítása.

A feltételek elfogadása után azonnal hozzájárulnak a szerződés végleges megszövegezéséhez.

A munkástanács döntése és a kormányzás válsága.

**A szociálisták követelik a hadügyi és a belügyi tárcát is.
A munkásság kezébe akarja venni a teljes államhatalmat.**

Budapestről jelentik: A munkástanács határozata nagy meglepetést keltett a kormány polgári tagjai között. A kormány arra számított, hogy a munkástanács többsége esetleg a mellett dönt, hogy a szociálisták vegyék át a kormányt teljesen, arra azonban nem voltak elkészülve, hogy a munkástanács megkerüli az egyedül kivezető utat és olyan határozatot hoz, amely csak sokszorosan komplikálja a helyzetet, a helyett, hogy azt végérvényesen megoldaná. Az a határozat, amelyet a munkástanács elfogadott, tulajdonképpen a mai a szociálisták fokozottabb érvényesülésével koalíciós kormányzás fenntartását kívánja, de Eddig két miniszteri tárcát töltötték be a szociálisták, most a hadügyi és a belügyi tárcát is maguknak követelik, tehát a két legfontosabb miniszteriumot kívánják maguknak. Ez pedig azt jelenti, hogy a szociálista miniszterek mellett a kabinet polgári tagjai valóságos operettfigurák lennének és a tényleges hatalmat a szociálisták gyakorolnák.

Ezzel az új helyzettel foglalkozott a délutáni minisztertanács. A kabinet polgári tagjai azon az állásponton vannak, hogy a formális megoldás teljesen alkalmatlan arra, hogy a agyonszorongatott országban legalább átmenetileg rend és nyugalom és békesség legyen. E helyett a formális megoldás helyett teljes és végleges megoldás helyett teljes és végleges megoldás kell.

Ha a szociálisták ragaszkodnak a munkástanács határozata szerinti megoldáshoz és követelik a hadügyi és a belügyi tárcát, akkor a kormány lemond, visszaadja megbízatását a nemzeti tanácsnak és felszólítja a szociálistákat, hogy vegyék át egyedül a kormányzást. Károlyi Mihály, amennyiben a szociálisták felajánlanak neki a köztársasági elnökséget, elvben elfogadná azt.

A nemzeti tanácsot péntekre ülésre hívták össze. Ezen az ülésen jelenti be Károlyi Mihály a kormány elhatározását.

A kormány vezető köréhez tartozó előkelő politikai a helyzetről következően nyilatkozik:

Magyarországon ma mindenki rendet akar teremteni, hogy egészséges produktív munkát lehessen végezni. Abban is megegyezik mindenki, hogy minden ut Károlyi Mihály személyéhez vezet. Ő reá hárul a feladat, hogy az események tetőpontjára álljon. Ezért Károlyi Mihály más szerepre van predesztinálva, mintsem hogy belekeveredjék a napi politikába. A köztársaság elnökévé kell megválasztani Károlyi Mihályt. Az elnökválasztásnak meg lehet adni a jogi alapján oly módon, hogy a községek és a törvényhatóságok adják le szavazataikat.

Egy újságíró ma megkérdezte Jászi Oszkár nemzeti minisztert, mi a véleménye a munkástanács határozatairól? Jászi Oszkár ezeket mondotta: Nekem már a multkor az volt az álláspontom, hogy a válság csak olyan módon oldható meg, hogyha a szociálisták átveszik a kormányzást, minthogy csak ők rendelkeznek a hadsereggel, egyedül ők uralkodnak a tömeg fölött. Vegyék tehát át a tényleges hatalmat. Ha polgári kormány vállalkozna, ennek az volna a színezete, mintha a burzsoáz osztályuralmat akarná megvédelmezni. Álláspontom helyességét bizonyítja az, hogy a munkástanács jelentékeny többségének mai határozata a lényegében azt célozza, hogy a munkásság az államhatalmat a kezébe akarja venni. A részleges megoldás mindig csak válságra vezetne mindaddig, míg a szociálisták kezében nem lesz a kormányzás.

Lemondot a kormány.

Kütfőn informált helyről vett értesülés szerint a ma délutáni minisztertanács a kormány elhatározta lemondását. A lemondás a nemzeti tanács elé került, mely dönteni fog az új kormány kinevezéséről.

A Károlyi-párt a jelenlegi kormány helyémmaradásáért.

Budapestről jelentik: A Károlyi pártkör-

ben ma este rendkívül élénk volt az élet. A párt tagjai tiltakoztak a munkástanács határozata ellen. Ivet köröztek, amelyet minden párt aláírt. Ezen az íven a leghatározottabban tiltakoznak az ellen, hogy a belügyi és a hadügyi tárcát a szociáldemokrata párt kezébe kerüljön. Egy másik íven pedig követelik a párt tagjai a párt-értekezlet azonnali összehívását. Az ívet átadták Ábrahám Dezső ügyvezető alelnöknek, aki nyomban összehívta a párt választmányát, amely heves vita után azt a határozatot hozta, hogy a jelenlegi koalíciós kormány meymaradását követeli, a jelenlegi statusquo alapján. A választmány ezt a határozatot nyomban közölte Károlyi Mihállyal.

A minisztertanács ma délután 3 órára volt összehívva, azonban elhalasztották holnapra, mert a miniszterek az entente bizottság fogadtatásánál voltak elfoglalva.

A Károlyi-pártban általános az a vélemény, hogy a jelenlegi kabinet, a mostani statusquo alapján meg fog maradni, csupán egyetlen változás lesz: a miniszterelnök más lesz, mert bármilyen alakulatnak is az a feltevése, hogy Károlyi Mihály köztársasági elnök legyen.

Erdélyben hivatalos nyelv a román.

Kolozsvárról jelentik: Az erdélyi román igazságügyminiszter egy újságról kijelentette, hogy Erdélyben a hivatalos nyelv a román, azonban magyarul beszélő tolmácsokat alkalmaznak s ezért mindenütt lehet magyar nyelvű beadványt fordulni és mindenütt lehet magyar nyelven tárgyalni. Az idegen nyelv használatára vonatkozólag a nagyszabeni kormánytanács rendeletet ad ki. Nemsokára kiűzi a választásokat, amelyekben a Romániával egyesített részek minden polgára a legdemokratikusabb választójog alapján részt vehet.

A szociáldemokrata párt köréből.

A munkástanács ma pénteken este 7 órakor az ipartestület disztertermében, Simonffy-u. 1-b. ülést tart.

A husipari munkaadó urak figyelmebel értesítsük a munkaadó urakat, hogy munkaközvetítőnk megkezdte működését és pedig naponta d. e. 8-10 óráig, a Kossuth-u. 11. sz. alatt (Munkás-otthon). Telefon 8-31. A husipari munkások vezetősége.

A magyarországi vas- és fémmunkások országos szövetségének debreceni csoportja f. hó 12-én, vasárnap reggel 8 órára az Uranusban tartja rendes évi közgyűlést, minden vas- és fémmunkás ott legyen. A vezetőség.

Ipartestület közleményei.

Értesítés. A Kovács iparosok egyetértéssel ehatározta, hogy folyó hó 12-től kezdve teljes vasárnapi munkaszünetet tartanak. Kérjük a dolgozókat közönséget ezt az uton tudomásul venni.

Szakosztályi ülések. A szakosztályi ülések a mai napon közbejött körülmények folytán a következőképpen alakultak: Tanácssteremben: délután 3 órakor szobafestők és mázólok. Diszteremben délután 3 órakor csizmadia és cipész mesterek. A többi szakosztályi ülése a napról elmarad.

Dr. Varga Lajos előadása. Mai napon délután 5 órakor a diszteremben tartja meg a közéleti vagyongyezelésről szóló előadását dr. Varga Lajos ügyvéd ur, ki ezzel behatólag foglalkozott. Az iparosok figyelmét felhívjuk e közérdekű előadásra. Egyébként bárkit szívesen látunk.

Hadból visszatért iparosok segélye. Adatfelvételi ivekért mai napon szintén csak csizmadia mester urak jelentkeznek a hivatalban. Holnap, szombaton a cipész mester urak következnek.

Az iparos szervezet tagjaihoz. Figyelmeztetnek a tagok, hogy akik még tagsági igazolványaikat át nem vették, vagy be nem írtakoztak, hogy annak átvétele végett vasárnap délelőtt a tanácssteremben jelentkezzenek.

A szervezett borbély mesterek folyó hó 6-án gyűlés tartottak, a tagok igen nagy számmal megjelent érdeklődése mellett az ipartestület tanácsstermében. Ez ülésen ejteték meg a tisztújítást a következő eredménnyel: Elnök Biró János, alelnök Herman Vilmos, jegyző Dudás János, pénztárnok Rencz Antal. Választott ezenkívül 6 rendes és 3 pótag.

Revolveres vendégek a bodegában.

Lövöldözés a Csapó-utcán.

Tegnap este nem kis riadalmat keltett a Csapó-utcán az, hogy egymásután revolverlövések hangzottak el. Három ember rendezte a lövöldözést és riasztotta hosszú ideig a járőreket, míg a közbelépő rendőröknek sikerült a garázdálkodókat megfékezni.

Ugy kezdődött az eset, hogy Hacher Sámuel Csapó-utca 85. szám alatt levő bodegájában tegnap estefelé beállított két ember, revolvert rántottak elő, egyik revolverét Hacher Sámuelre, a másik Hacher feleségére emelte és elkiáltották magukat:

— Adjatok enni!

De még mielőtt kiszolgálhatták volna őket letelepedtek az asztalhoz és az üzletben levő élelmiszerekből lakmározni kezdtek. E közben bejött az üzletbe a harmadik cimborájuk is és azt is segített nekik a lakmározásban. Mikor befejezték a különös vacsorát hátra hagytak 23 koronát és kimentek az utcára.

Ittvalósággal céllovészetet rendeztek. Revolvereikből éktelenül lövöldöztek s folytonos lövöldözés közben vonultak a Veres-utcára. Ekkor már érkezett a helyszínre néhány rendőr. Ezek a legnagyobb életveszedelem között közelítették meg a lövöldöző embereket. Kettőt el is fogtak közülök, de a harmadiknak sikerült elmenekülni.

A két embert bevitték a rendőrség ügyeletére és elszedték tőlük a revolvereket. Nagyszámu történyt találtak náluk. Megállapították személyazonosságukat, az egyik Buban János 19 éves, a másik Turi József 20 éves foglalkozás nélküli egyének. Harmadik társukról nem akarnak semmit sem tudni. Letartóztatták őket.

Színház.

MŰSOR:

A Csokonai-színházban.

Pénteken: B) bérlet. Tiszavirág.

Szombaton délután: Sabánmók elrablása.

Szombaton este: C) bérlet. Tul a nagy Krivánon, operett.

Vasárnap délután: Jogot a nőknek, vígj.

Vasárnap este: Tiszavirág, operett.

A Víz-színházban.

Pénteken: Császár katonái, szímmű.

Szombaton délután: Tavasz, operett.

Szombaton este: Császár katonái.

Vasárnap délután: Stambul rózsája, operett.

Vasárnap este: Császár katonái.

Az Urania és Apollóban előadások 5 és 7 órakor.

Ma néteken telnek men a Színházi Főúton feltűnéskelő Honthv Hanna száma. 5t képpel.
Honthv Hanna. Zilahy Pál és más művészeknek ui sorozatban köpöhtök a Színházi Főúton szociálistákban.

Ujdonságok.

TOBORZÁS.

Testületek, intézetek, hivatalok, egyesületek, vállalatok, melyek posta útján kaptak polgárőr gyűjtésre felhívást, ne küldjék az ivatek vissza egy pár aláírással.

Az értelem világosságával, a tekintély suzával, a befolyás lathatásával toborozzon sok-sok megbízható polgárőrt mindenki, legyen akár jogi személy, akár egyes ember.

A gazda, kereskedő, iparos kérdezze meg a szakmájából, kapott-e ívet: ha nem, irassa rá a saját ivére, utasítsa, világosítsa fel a mozgalom jelentőségéről.

Szükség van minden becsületes polgárra, kinek szívén fekszik hazájának városának, családjának sorsa és azt kívánja, hogy teljesen helyreálljon a rend, az élet és vagyon biztonság, amelyek nélkül nincs és nem is lehet tisztességes, termelő és áldásos munkálkodás.

Gyűjtőívek átvételük: a polgármesteri hivatalnál, a főkapitányságnál (I. em. 59. ajtó), a szellemi munkások egyesületének elnökségénél (Batthyány-u. 14.) és a függetlenségi körben.

Soos Károly vezérőrnagy Debrecenben. Tegnap Szegedről Debrecenbe érkezett Soos Károly vezérőrnagy, a szegedi katonai kerület főnöke, Herdiczky Jenő parancsoltírt kíséretében. A vezérőrnagy szombattig marad Debrecenben, s utja a hadsereg reorganizációjával áll összefüggésben. Tegnap látogatást tett Handler Gyula kormánybiztos főispánnál és vele hosszasan tanácskozott. Holnap és holnapután látogatást fog tenni Soos vezérőrnagy a debreceni laktanyákban és mindennütt személyesen győződik meg az állapotokról. Soos vezérőrnagy katonai körökben nagy becsülésnek örvendő, főleg demokratikus és haladó szellemű felfogásért. Itteni látogatásától sokat várnak a tekintetben, hogy a viszonyok konszolidálódnak.

A Bajtársi szövetség kéri mindazon iparosokat és kereskedőket akik a szövetség tagjai és a kereskedelmi minisztérium által adandó olcsó kölcsönben részesedni óhajtanak; ezen igényüket haladéktalanul jelentik be Csikes Ferenc társelnök iktetésben (Ferenc József-ut. 72., Deák Ferenc-utca sarok). A végrehajtó bizottság.

Menekült közséi levélök elhelyezése. Dr. hegyvidéki Kiss Pál kormánybiztos arról értesítette a polgármestert, hogy egyes közséi levélök elhelyezésére vonatkozó rendelkezését a Budapesti Közlönyben terjesztésével s külön rendelkezést sem a haladás, sem az érdekelteknek tehát a Budapesti Közlönyben állandóan bevezetendő kell lennie.

Allamsegélyt kérnek a kórháznak. A debreceni kórház mizerábilis helyzeté ismét foglalkoztatta a városi tanácsot. A legnagyobb baj most az, hogy a kórház központi fűtése felmondta a szolgáltatást. Nincs szén a fűtéshez, sürgősen gondoskodni kell tehát a városnak arról, hogy valamely más módon lehessen fűteni a kórházat heviségeit. Ehez a fűtéshez körülbelül 35.000 korona szükséges. Ezzel az újabb nagy költségnek a fölmerülésével kapcsolatban megint panaszlóan esett szó arról, hogy a város évről-évre jelentékeny összeget ráfizet a kórházra. A tanács felterjesztést intéz a kormányhoz, hogy adjon megfelelő állam segélyt a debreceni kórház fontartásához.

A 20 millió városi kölcsön. Debrecen város közgyűlése, mint ismeretes, elhatározta, hogy 20 millió korona kölcsönt vesz föl a város súlyos föltételű kölcsöneinek a visszafizetése céljából. Az ajánlattevő pénzügytervezet jelzőkölcsönt hallandók adni. A kölcsön összegéig bekebelést kívánna a város ingatlanaira. A bekebelésbe a közgyűlés belement. A telek-könyvi bekebelés megtörtént. A tanács ennek folytán mostmár intézkedett a kölcsön sürgős fölvétele tekintetében.

A közlelmzési ügyosztály felhívása. Tekintettel az elkövetkező országos vásárra a Közlelmzési ügyosztály közlelmzési hírré teszi, hogy a közlelmzési szükség mint a tovább tartásra és gazdasági szükségletre szánt manák fontosabb köz-

lelmzési hírré teszi. A vásár teljesen szabad, azon úgy a helybeli mint a vidéki vásárlók minden korlátozás nélkül vásárolhatnak, feltéve ha az illetékes hatóságoktól az előírt formában kiállított árszámlát megkapják. Ez vonatkozik természetesen csak a most megtartandó országos vásárra, hanem az azt követő heti vásárookra is. Debrecen, 1919. jan. 8. Közlelmzési ügyosztály.

Repülőgép Debrecenben. Tegnap délután két óratájban egy repülőgép jelent meg Debrecenben. Széles ívet írt le a város körül és a városi bellegelön leszált. A városban élénk feltűnést keltett a repülőgép megjelenése, mert a debreceni közönség már rég nem látott repülőgépet. Azt híresztelték városszerte, hogy a fővárosi postát hozta a repülő, de a pályaudvari elosztó postahivatal nem kapott semmiféle postaküldeményt. — Csupán egyik fővárosi lap példányt hozta magával a repülő.

Kabaré a Katona-otthonban. Január 25-én a m. 3. gyalogezred a Katona-otthonban d. u. kabarét rendez. A műsört ezidőszáig még nem közölhetjük, a mennyiben még mindig újabb és újabb számokkal jelentkeznek a szereplők, ám a Katona-otthon addigi működése és a már eddig is imponáns műsor elég garancia arra, hogy a közönség nem fog unatkozni. Kabaré után tombola-játék lesz. Mandel Ipiót üzlete előtt már tegnap délelőtt is nagy közönség nézte az ünnepélyen kisortolásra kerülő tárgyakat. A csöpp kis butorok mindegyike ugyszólván művészi munka és hogy a volt uralkodó család gyermekeinek készítettek magyar katonák. A Katona-otthon vezetősége és a szereplők lázas igyekezettel dolgoznak, hogy az ünnepély sikerrel biztosítsák. A befolyt összeg jótékony célra lesz fordítva. Jegyek az összes könyvkereskedésekben válthatók.

A szocializmus és kommunizmus harca lesz szó a kereskedelmi alkalmazottak péntek esti oktató előadásán. Kezdeté délután 5 órakor az ipartestület diszternében. A kar-társak pontos megjelenését kéri a vezetőség.

Vadász értesítés. Ertesítjük a polgári vadász társulat tagjait, hogy f. hó 12-én Ebesen körvadászat lesz. Indulás reggel 6 órakor a nagyalomról. A vezetőség.

A földműves tanács heti gyűlését f. 11-én este hat órakor tartja a városháza I. em. 3. sz. alatt. Elnökség.

A „hangya” fogasztási szövetséget szervező bizottságától. A közönség tájékoztatására közöljük, hogy a debreceni gazdasági egyesítés és a Kat. Népszövetség részéről indított s a „Hangya” fogasztási és értékesítő szövetséget debreceni főközlőnek létesítését célzó két külön indult mozgalom szervező bizottságainak kiküldöttéi a mai napon tartott együttes ülésén egyhangulag kimondották a két külön akció egyesítését. Egyben közöljük, hogy a szövetségekbe való beiratkozások január 31-ig meghosszabbították s aláírások az eddigi helyeken és módok szerint történnek és pedig: 1. Alföldi Takarékpénztárnál. 2. Gazdasági egyesületben, Piac-u. 61. I. emelet. 3. Blatner József üzletében, Csapó-u. 1. 3. Népszövetségi Hitelszövetkezet Batthyány-u. 6. 5. Blassa Károly kereskedőnél, Piac-u. 30. 6. Alföldi villamosági vállalat, Piac-u. 43. 7. Népszövetségi Otthonban, Piac-u. 68.

Pezsgőzés az utcán. Tegnap délután azt jelentették a katonai karhatalmi parancsnokságnak, hogy hogy a Király-utáni katonák garázdálkodnak. Egy erős járót küldtek oda, de ez csupán azt látta, hogy öt katonát az utcán pezsgőzik. Bekísérték őket a rendőrségre. A katonák igazolták magukat és igazolták, hogy a pezsgőhöz jogos uton jutottak hozzá. — mire mindnyájukat szabadon bocsátották.

A debreceni téli vásár. Közlelmzési hírré teszi, hogy városunkban a téli (Remete Antal nap) országos vásár a következő napon fog megtartatni: január 11—12-én sertésvásár, január 12—13-án lóvásár, január 13—14-én baromvásár. A vásár egész tartama alatt árusíthatók nyere termékek és ipari cikkek. Debrecen, 1919. január 9. Elnökség.

Meghalt a bellegelő merénylet áldozata. Tegnap számunkban hírt adtunk arról, hogy a városi Bellegelőn lévő tanárnyán Tóth Sándort lelőtte szomszédja Gellért János. Tóth Sándor ágyékán szenvedett súlyos sérülést. A szarancsétlen ember pár órára rá behalt sérülésébe. A kórházban még kitudta hallgatni a rendőrség, de aztán elvesztette eszméletét és többé nem is tért magához. Vallomása alapján gyilkosság miatt megindították Gellért ellen az eljárást.

Közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleményei. Ertesítjük tagjainkat, hogy miután a forgalmi zavarok miatt a szükséges listmenyiséghez idejekorán hozzá nem juthatunk; tagjaink részére — mindaddig — míg a list meg nem érkezik — egyelőre csak előleget adhatunk.

Magyar Bandi cigányprimás teljes zenekarával, bármilyen mulatságon részt vesz és a b. közönség további pártfogását kéri. Jelenleg a Törő-féle vendéglőben működik. Vidékre is emegy. Lakása Kécses-u. 43.

Frank Sándor cégnél selymek nagyválasztékban.

Csűrös Béla festőiskolájában az előadás újul január 15-én 3 órakor kezdődik. Utáiban jelentkezni lehet naponta 3—4-ig ref. főgimnázium II. em. 6.

A Debreceni képes kalendáriám előjegyzési, tárcsa és fali naptárak olcsón és nagyválasztékban kaphatók Csáthy könyvkereskedésében. Ferencz József-utca 8. szám.

Női felöltők a legolcsóbb árban Frank Sándor cégnél.

Halálozások.

Gvászjelentés. Mély fájdalommal megtört szívvel, de mindenható Istenünk bölcs vezérében megváltva tudatjuk, hogy felethetetlen 15 éves, népz. sógorom, nagyválti és áldott emléktől rokonunk népz. Török Gábor né született Nagy Zsuzsanna, áldásos életének 77-ik. bus örvényezésének 12 évében f. hó 8-án, 4 napos súlyos szenvedés után csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részét f. hó 10-én, délután 2 órakor fogtuk a Boldogokért. Ereszkert-utca 13-ik számú házunktól a ref. evház szertartása szerint tartandó ima után a Váradi-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztük. Mély védtisztelettel és rokonsággal, ismerősökkel, földalmas szívvél meghívjuk. Áldás és béke porátra! Bányos avarmekk: Sándor nevelő Nánási Juliánával és gyermekeivel, Gábor nevelő Balogh Juliánával és gyermekeivel, Nászai: öz. Nánási Istvánnal, Balogh János családjával, Sógora: Török Ferenc családjával, Elhalt testvéreink gyermekeit: öz. Deák Ferencné Nagy Sándorné férjével és gyermekeivel, Erősi Gáborné férjével Szabó Józsefné férjével és gyermekeivel, Kozma Juliánna Kozma András, Tóth Sándorné férjével és gyermekeivel és a többi rokonok nevében is. A temetőt Fehértől Béla temetőzési intézete rendez.

Halálozás. Mélyszécs fájdalommal porté halálva tudatjuk, hogy felethetetlen drága 16 éves testvérem, unokacsánk és áldott emléktől rokonunk népz. Tóth Sándor. 11. életének 23. évében f. hó 8-án este 7 órakor szarancsétlenként következtében elhunyt. Szeretett halottunk földi részét f. január hó 10-én, pénteken délután 2 órakor fogtuk Apaffy-u. 4. számú házunktól az Árpád-utcai temetőben tartandó ima után a Kossuth-utcai temetőben vérső nyugalomra helyeztük. Védtisztelettel és rokonsággal, ismerősökkel szomorú szívvel meghívjuk. Áldás és béke drága porátra! Bányos szület: népz. Tóth Ferenc és neje Balogh Juliánna. Ervelen testvére: Ferenc, Sógora: népz. Papp Sándor gyermekeivel, Narv-bátyival és nagyválti: Balogh Ferenc nevelő Balogh Sándorral és gyermekeivel, Molnár János nevelő Balogh Zsuzsannával és gyermekeivel. Számos közeli és távoli rokonaink nevében is. A temetőt Dankó tem. váll. rendez. Kossuth-u. 6.

Gvászjelentés. Szívünk mélyszécs fájdalommal tudatjuk, hogy felethetetlen drága gyermekeink, testvéreink, unokánk, dédunokánk és kedves kis rokonunk: Böszöke, foltó hó 6-án, délelőtt, ériatlan földi életének 8-ik évében, vártálmán elhunyt. Drága halottunk földi részét foltó hó 10-én, délután 2 órakor fogtuk közlelmzési ravatalozó terméből a református evház szertartása szerint tartandó evészima után a Péterfia-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztük. Védtisztelettel és rokonsággal, barátainkkal, valamint a bányaszkóban igaz részvételt osztózókat szomorú szívvel meghívjuk. Emléked örökke szívünkben zártuk! Nyugodni békében. Bányos szület: Katona Ambrus és neje sz. Nagy Erzsébet. Testvére: István, József és Ambrus. Nagyzelele: Katona István és neje Balogh Zsófia családjával, öz. Nagy Jánosné az Sivos Juliánna és családjával, Dédnagyanya: Balogh János családjával, Narv-bátyival és nevelő: Sivos János családjával, Sivos István nevelő Csánó Zsuzsannával és családjával, Kiss János nevelő, Nagy Juliánával és családjával, Nagy Béla nevelő Nagy Eszterrel. Vallomása számos közeli és távoli rokonok nevében is. A temetőt Gábor né és Török Sándor rendez.

390

barsi Lenchés István és neje sámsoni Gollva Etelka mint szűzők az alkalmos szűzők, és a többi összes rokonság nevében s mélytelen fájdalommal tudatjuk, hogy Isten után egyetlen reményünk minden boldogságunk, féltve őrzött kincsünk, a mi egyetlen drága kincsünk...

Margitka

18 éves korában, 14 nap súlyos szarvasdés után, folvó hó 8-án reggel 4 óra körül, a hatótti szentcsanak általános felvétele után, anyagi iósága helyett visszatért Te...

Elköltözött vele minden boldogságunk s nekünk oly drága, szerető szívvel nem fogja pótolni semmi.

Elvesztett reményeink drága hamvait folvó hó 10-én délelőtt 10 órakor fogjuk a római káth. egyház szarvasdés-teremtése után, Vaskedvő Mihály-utca 15. számú házukból a Szent-Anna-utcai sírkertben utolsó utiára kísélni.

Az emezsítő szent miséidőnát f. hó 11-én, délelőtt 9 órakor fog az erek Uránknak bemutatni.

A hős anuvala örkdők sired felett! Isten veled!

Nagynyia: barsi Lenchés Istvánné az uszka Uszka Zsófia. Nagynyianak testvére: uszka Uszka Erzsébet. Törővel: enri-dobó Ruszka Istvánnal. Nagybátyjai: barsi Lenchés Miklós, nejevet: Páll Irmával. sámsoni Gollva Miklós. Nagynénie: Kálmánchelyi Miklósné az barsi Lenchés Etelka gyermekeivel: Etelka Zsófia és Miklósával. barsi Lenchés Irma, férjével: Vadász Albert Sándorral és gyermekeivel: Sándor, Mihály, György, Ilona és Lászlóval. barsi Lenchés Ilona, férjével: péchyfalsi Péchy Ajdállal és fiával: Béluskával.

A temetést Gebauer K. tem. int. rendezti.

A magyarországi vas- és fémmunkás szövetség debreceni csoportja folyó hó 12 én, délelőtt 8 órakor tartja az „Uranus“ mozgószínház (színházi átjáró) helyiségeiben.

Felhívjuk az összes Debrecenben levő vas- és fémmunkásokat, hogy okvetlen jelenjenek meg.

A vezetőség.

Négy évi frontszolgálat után Czzipész műhelyemet ismét megnyitottam, ez uton kérem a t. közönség szives pártfogását Tóth József polgári és katonai czzipész. — EÖTVÖS-UTCA 49. SZÁM Segédekét fölveszek, darabszám 35 korona esetleg hetibér 250 korona.

Apró hirdetések.

Ajánlat

Diplomás 25 éves intelligens hentes, vidékről, 80 ezer koronára készítményekkel, hasonló hozományu tisztességes leánnyal, főnyelvényes levelekre válaszó írók. Cím a kiadóhivataltban. 14

Nősülne 25 éves intelligens hentes, vidékről, 80 ezer koronára készítményekkel, hasonló hozományu tisztességes leánnyal, főnyelvényes levelekre válaszó írók. Cím a kiadóhivataltban. 14

Szülőbirtokos 48 éves, házasság céljából morosmerkedne oly intelligens gyermektelen 40 éves aluli özvegyvel, kinek némely hozzá illő vagyon van, azí rion sürzősen a kiadóhivataltba „Szülőbirtokos“ jelzégre. 482

Elcsérlném két szobás lakószobát az Arany János-utca közelében levő két szobás lakással. Cím a kiadóhivataltban. 15

Bodánvi Rozália inari technológus végzettségű nő szabó. Úgy a fehérnemű, mint a tarka ruha szabászatlanfóvannra tanítványok felvételnek. Beiratás Simonffy-utca. Inaros-kör olvasóterméban. második emelet 8-12-ig 473

Almalekvar kapható nagyban és kicsinyben. Kijelgramma 1 korona. Csanó-u. 24. szám. 450

Fehérnemű iavitást uri házkimél elforad. Cím a kiadóhivataltban. 430

Kompetencia 10 vagy más szállítás elvőllalok. Cím kiadóhivataltban. 177

Egy hadi rokkant felesége mindenféle tanácsra várását elfogad. Cím a kiadóhivataltban. 403

Okl. Állami tanító elemi iskolák tanulókat magán tanításra vállal. Cím. Sándor Mezők. Beikben-u. 37. 431

Rákóczy-u. 20. szám alatt kiadó 2 szoba mellék helyiséggel, bútorral, Ertekezni Piac-u. 49., második emelet szobák. — Ugyanott férfi 41-es lakókép és téli kabát. eladó. 463

Jó menetű üzlet bérbeadó. Ertekezni Széchenyi-utca 7 496

Havna 6 éves, álló, katonként 120 filler, 100 viló vételnei 90 korona. Szappan főző újból érkezett a Voith cégnek. Hadházi-ut. 12. 483

Kornát adok csorbé hízott liba, vagy kacsaért. Vashutortgyár. emeleten. 489

Husfűtőlést díszítőlést elfogad — Szabó Mihály, Hunyadi 23. 491

Kereslet

Arany-erőtűt, brilliást, zálogkulát vesz, meghívásra házhoz is elmegy Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. 492

Háztartási alkalmazottat 13-15 éves leányt keresek. Rákóczy-u. 67. 493

Mindeneknek egy jobb leány, vagy asszony, lehet idősebb is azonnal felvétetik. Cukrászda. Péterfia 46. szám. 192

1-2 szobás lakást mellék helyiségekkel keresek. Közvetlenül díjazok. — Leichtmann, Arany János-utca 42. 95

Családi házat vonnak egy vagy két lakással. Ajánlatokat kér özv. Vörösné, Szent-Anna-u. 20. 340

Szakácsné szobalány felvétetik. Rákóczy-utca 10. sz. dr. Balogh. 393

Hadházon keresek bérbe házat, udvarral, kúttal, Ajánlatot ármozgatóléssel a kiadóhivataltba kérek. — „Ház jelzégre“ 462

Masznos urinó csinos szobával teljes ellátást keres — csokis uri családhoz. — Sürgős ajánlatokat „Elkötés és szoba“ jelzégre a kiadóhivataltba kér. 433

Varróleány mazas fizetéssel tanuló leányvillát fölveszek — Goldstein Pirokska, Szt. Anna 32. 433

Több évi kórházi orvoskollégia bíró okl. Apollónó privát ápolásokat elfogad. Cím a kiadóhivataltban. 430

Egy takarító felvétetik a Központi szállodába. 402

Keresünk utelölbi belépésre éves 10 évi elvő munkás van kollékt. Ajánlatok uradala Hosszupály 16 437

Két három szoba és mellék helyiségekkel álló modern lakás azonnali helyettesítésre. Ot szoba és mellék helyiségekkel álló modern lakás házassági közeletre keresetetik. Cím Kulturamézői hivatal. Sas-utca 4. II. em. 427

Német 10 évesen 3 gyermek mellé keresetetik, valamint ügyes mindenes főzőnő. Csillag Arthur, Könyvtároskötő. Városház épület. 436

Patkányvőszó kutyát keresünk főszekerekedelmi részvénvő szász. Ferenc József-ut. 41. 334

Egy ügyes tűzőnő, beismazasabb fizetéssel azonnali helyettesítést felvétetik. — Batthyány-utca 6. sz. 416

VIII. oimnázista 10 hónavnívannva, correpitórii állást keres. Cím a kiadóhivataltban 434

Elveszett Balogh Mária névre — szóló csekkékönyv. — Csanó-utcan a mentőlő szilveszterien Jókai utca 19. szám alá beadni. 461

Leszerelt 21 éves egyén állást keres nagyobb banyaszat helyen, esetleg kocsisnak. Ertekezni lehet Simonffy-u. 44. 460

Üzlet helyettesítést átvennék a főtelegen. Hunyadi-utcan, vagy ezek közelében — esetleg bérbeadásra is helyettesítést felvétetik. Cukrászda. Péterfia 46. szám. 472

Belépőnő keresetetik szerény kis családdhoz azonnali helyettesítésre. Vaskedvő M.-u. 27. 464

Kerékvártás tanuló, fizetéssel felveszek Nagy József. — Vener-utca 6. szám. 467

Kutya nagyobb, harnis házőrző, megvőbeha komeztetik. Cím a kiadóhivataltban. 455

Vasalásó keresetetik, ki kollékt. közelit nazmál vasal. — Piac-u. 87. emelet. 453

Kocsi azonnali belépésre felvétetik Művészvár. Erzsébet-u. 29. 461

Vincellért keresek tisztességes, megélhetést biztosítók. Ertekezni lehet Rákóczy-u. 38. 341

Egy kizsoltató leány felvétetik. Nezv alma fizlet. — Dérenfeld-tér. alma út. 478

Gérez paros, nézbeszedő állást keres ovadókollékt. tudokozódná lehet Kérem Testvérek elhívvező intézetekbe. Dérenfeld-tér 3. 459

Takarító nő felvétetik. Ugyanott állásotméshez seazonv keresetetik. Vashutortgyár. emeleten 438

Egy ügyes tűzőnő, beismazasabb fizetéssel azonnali helyettesítést felvétetik. — Batthyány-utca 6. sz. 419

Vennék 8-10 hold jó szántóföldet, közel a városához. Ajánlatokat Neumannhoz. Csanó-utca 81. — Ugyanott egy jó karban levő házmesteri mezei hof. 490

Kifutó fu felvétetik. Hans Lipót. Lincolnum. Piac-u. 58. 484

Egy 13 éves fu gyermek elvőnt, ruházata szűkített kabát, sűrű harizsva és bőrsarka, hosszuszaru cinő, ha valaki tud valamit róla értesítse szűkített Oláh Károly-u. 45. 486

Egy különálló lakást keresek, valamivelk kertben nagy kertre utvatval, sertes ólak Cím a kiadóhivataltban. 478

Debrecen városi Teigandászárta teikméről azonnali helyettesítésre felvétetik. 483

Károsrtatánosó emberek, károsrtatásitító leányok felvétetik. Károsrtatás ócsón kapható. Hunyadi-u. 21. 495

Eladás

Eladó egy fabódó. Ertekezni: Ervház-tér 3. sz. Bodega. 191

Tébla van eladó, nagyobb megvőszében. Cím a kiadóhivataltban. 179

Sarokház eladó. Utelhelvőszekkel, lakásokkal, legforrasabb helyen, vilános mezzállónál, nagy jövedelemmel. Ertekezni: dr. Pécsy úrvédi hódoláshoz. Piac-utca 41 449

Két felős téhén eladó, esetleg fele tel hasznonát. Burronda-utca 5. sz. 93

Eladó szélesem uli, sohasem — használt, mazasabb tar metre való huszár önkéntesi uniformis mellékövetkezőkből áll: Selevm sűrűs öblle. — Szalon nadrá, vörös nadrá, Békét zubov, kancsám szubov, — Szűkös mezei, mezei-küthető Urbanovite Miksa szabó üzletében. Piac-utca 134

Egy hízott sertés eladó. — Oláh Károly-utca 45. 487

Eladó ház Maróthy-utcan csinos csillag ház, májusi költözésre 3 utca, 8 vari lakással eladó Dezső, Maróthy-u. 10

Kész szobafu ácsok eladó Cím a kiadóhivataltban

Eladó két vadász forvver. ca. Cserekes-utca 22.

Eladó ház főtér, vilános és vashoz közel, jövedelemhez. 3 esztér 5 szoba azonnali beköltözésre eladó. Dezső, Maróthy-utca 19.

Eladó ház Széchenyikertben 2 szoba 303 négyzetméter területű és veterénval, szonvati átvétel eladó Dezső, Maróthy-utca 19.

Új remek félcipő 35-ös eladó. Piac-u. 58. kérdezősköri. Házmezeinél délelőtt 11-16 l óráig. 48

Eladó egy 15 lakban levő szoba és egy konyha és egy és egy eladó asztal h. kv. Budapest utca 20.

Eladó huszárkényv drótkötés, csomópont, furdókád, hofőző, érdeklődjen 19. sz. házmezeinél, délelőtt 11-től 1 óráig. 49

Eladó Csillag-utca 28. sz. ház Ertekezni lehet Ahlfeld-tér 2. sz. kávéházban. 49

Egy elegáns ebédő és háló szalon berendezés eladó Piac-utca 26. B. II. em. délután 3 és 5 óra között. 480

Egy hosszú utcai bunda és egy jó karban levő — erics nyerez és kaméla eladó. Délután 3 és 6 óra között. Arany János utca 35. 479

Háló és ebédő berendezések, bór és szalon garnitúrák, vas és fa áruval. — székerek, divány, hegyeser és többféle bútorok eladó. Piac-u. 37. főnyelvény. 477

Egy valódai Wertheim utca — Cassa eladó. Petőfi-tér 3. Ugyanott egy gyermek mellé egy német kizsoltató felvétetik. 473

Borz-utca 22 és Csanó-utca 35. számú két utára nyuló ház telék utánvos árt eladó. Ertekezni — Csezel-utca 4 sz. Nagy Andriánál. 485

Planinó „Schmidl“-féle eladó. — Cím a kiadóhivataltban 491

Eladó ház Rákóczy-utcan 4-4 szobás csaláclakás, részben azonnali laköltözésre — eladó. Dezső, Maróthy-utca 19. 469

Eladó 100 mássa fekete retek, négyvőb monnyisérrel tartó réna és egy jászános szecsika vőszón. Ertekezni lehet — Borz-utca 5. sz. 159